Å bygge Guds kirke

Esra, Nehemja, Haggai og Sakarja

Å bygge Guds kirke

Jødene vender hjem

- Esra 1,1 I det første året Kyros var konge i Persia, vakte Herren en tanke i ham for at det ordet som Herren hadde talt gjennom Jeremia, skulle bli oppfylt.

- *Jer 29,10 Så sier Herren: Når sytti år er gått for Babel, skal jeg se til dere. Da skal jeg oppfylle mitt gode løfte for dere og føre dere tilbake til dette stedet.*

Jødene vender hjem

- Esra 1,2-3 Perserkongen Kyros sendte da ut en kunngjøring i hele sitt rike, både muntlig og skriftlig:

- 2 "Så sier Kyros, kongen av Persia: Herren, himmelens Gud, har gitt meg alle kongeriker på jorden, og han har pålagt meg å bygge et hus for ham i Jerusalem i Juda. ….Dere kan dra opp til Jerusalem i Juda og bygge et hus for Herren, Israels Gud. Han er det som er Gud i Jerusalem. .

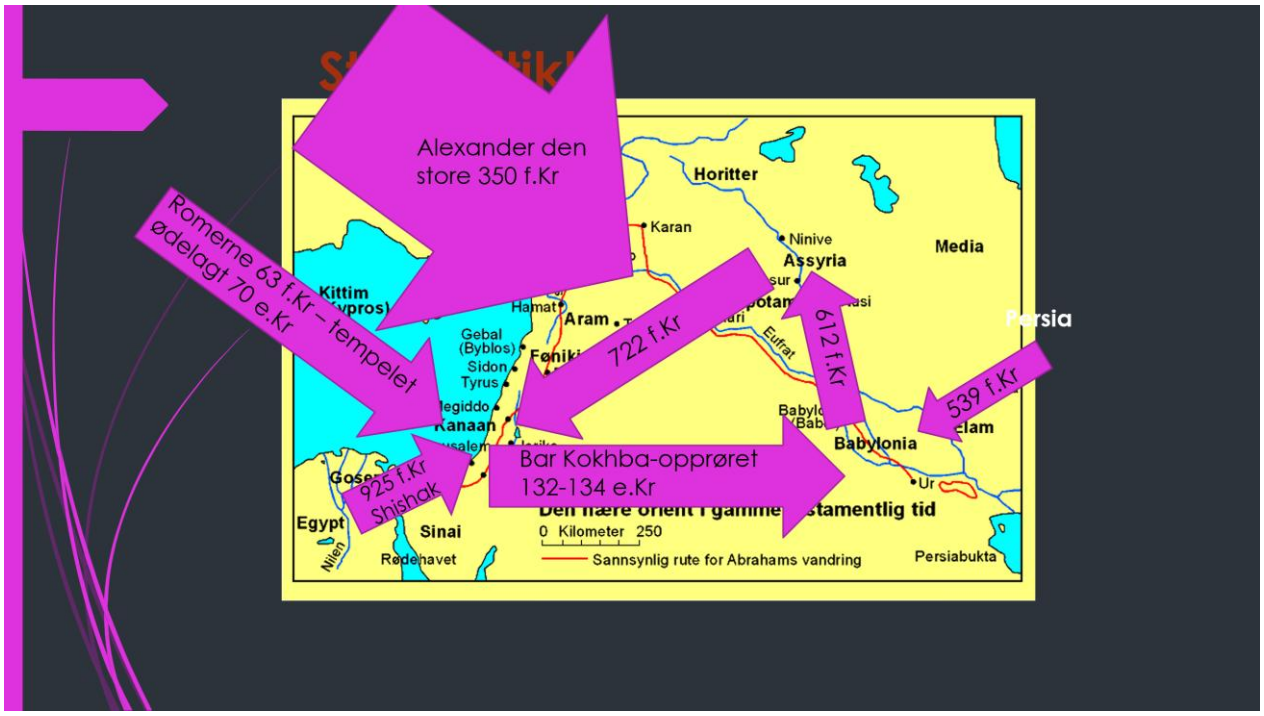
Kyros-sylinderen

- *Kyros-sylinderen, en keramikksylinder med tekst i akaddisk kileskrift fra 500-tallet f.Kr. Teksten priser Kyros, og roser ham blant annet for å ha latt bortførte og undertrykte folk vende hjem og for å ha bidratt til å restaurere deres templer og helligdommer.*

Navneendring: JUDA -> ISRAEL

- Esra 2,1 Dette er mennene fra provinsen Juda som dro opp fra fangenskapet i eksil. Babel-kongen Nebukadnesar hadde ført dem i eksil til Babel, men nå vendte de hjem til Jerusalem og Juda, hver til sin by.

➡ Dette er tallet på mennene fra ISRAELS folk:

Serubabel –Sjealtiels sønn, barnebarn til kong Jojakin som ble bortført i første pulje 605 f. Kr.
Persernes stattholder over den jødiske kolonien Israel

Sakarjas syn Kap 3

Sak 3,1-8 Han viste meg øverstepresten Josva, som sto foran Herrens engel, mens Satan sto på hans høyre side for å anklage ham. .. Josva var kledd i skitne klær (*dvs bot og anger*) der han sto foran engelen. 4 Engelen tok til orde og sa til dem som sto foran ham: «Ta av ham de skitne klærne!» Til Josva sa han: «Se, jeg tar bort din skyld og kler deg i festklær.»

➡ Esra 3,1-2 Da den sjuende måneden kom og israelittene hadde slått seg ned i byene, samlet folket seg alle som en i Jerusalem. Noen begynte å bygge et alter for Israels Gud. Det var Josva, sønn av Josadak, og hans brødre prestene, og Serubabel, sønn av Sjealtiel, og hans brødre. På alteret skulle

de ofre brennoffer, slik det står skrevet i loven til gudsmannen Moses.

Folket redde for naboene – men skjulte ikke sin tro og sitt gudsliv

➡ Esra 3,3 De reiste alteret der det før hadde stått, selv om de fryktet folkene i landområdene omkring, og de bar fram brennoffer til Herren, både morgenoffer og kveldsoffer.

Grunnvollen til tempelet blir lagt

➡ Esra 3,8 I det andre året etter at de var kommet til .. Jerusalem, i den andre måneden, satte de i gang, både Serubabel, sønn av Sjealtiel, og Josva, sønn av Josadak, og resten av brødrene deres, prestene og levittene, og alle de andre som hadde kommet til Jerusalem fra fangenskapet.

➡ Esra 3,10-11 Bygningsmennene la grunnvollen til Herrens tempel.

2. grunnpilar: lovprisning

➡ Esra 3,10-11 Så stilte prestene seg opp i fullt skrud med trompeter, og levittene, Asaf-sønnene, stilte seg opp med symbaler for å prise Herren, slik Israels konge David ville.

➡ De stemte i med lov og takk til Herren:

Og hele folket jublet høyt og lovet Herren fordi grunnvollen til Herrens hus var lagt.

Generasjonsskifte

➡ Esra 3,12 Men mange av prestene, levittene og familieoverhodene som var så gamle at de hadde sett det

første tempelet, gråt høyt da de så det tempelet som nå ble grunnlagt. Andre jublet høyt i glede.

Hindringer i arbeidet –krangel med samaritanerne og korrupsjon

- Esra 4,1-3 Motstanderne til Juda og Benjamin fikk høre at de som hadde vært i eksil, holdt på å bygge et tempel for Herren, Israels Gud. 2 Da gikk de til Serubabel og familieoverhodene og sa: "La oss bygge sammen med dere. For vi dyrker den samme Gud og har ofret til ham helt siden assyrerkongen Asar-Haddon førte oss hit."

Hindringer i arbeidet –krangel med samaritanerne og korrupsjon

- Esra 4,1-3 Men Serubabel, Josva og resten av familieoverhodene i Israel svarte dem: "Nei, vi kan ikke bygge et hus for vår Gud sammen med dere. Alene vil vi bygge det for Herren, Israels Gud, slik perserkongen Kyros har påbudt oss."

- *Dette var fordi Josva og Serubabel anså samaritanernes skikker for ikke å være i overensstemmelse med det som nå var jødisk tro og praksis.*

- 2 Kong 17,33-34 De fryktet Herren, men dyrket sine egne guder ... Den dag i dag følger de sine opprinnelige skikker.

Hindringer i arbeidet – krangel med samaritanerne og korrupsjon

- Esra 4,4 Folket i landet (*samaritanerne*) tok da motet fra Judas folk og skremte dem fra å bygge. De betalte kongens

rådgivere for å motarbeide byggeplanene så lenge perserkongen Kyros levde, og helt fram til Dareios ble konge i Persia.

Gud taler da til folket gjennom profetene

➡ Esra 5,1 Profeten Haggai og profeten Sakarja, sønn av Iddo, profeterte til judeerne i Juda og Jerusalem, i Israels Guds navn talte de til dem.

Haggais spørsmål:

➡ Hag 1,4 Er det tid for dere til å bo i bordkledde hus så lenge dette huset ligger i ruiner?

Hindring: Selvopptatthet

➡ Hag 1,7 Så sier Herren over hærskarene: Gi akt på deres veier!

➡ Hag 1,9 Dere venter mye, men se, det blir lite… Hvorfor? sier Herren over hærskarene.

➡ Fordi mitt hus ligger i ruiner mens dere har det travelt med deres egne hus.

Sakarja: Skift fokus!

➡ Sak 1,3 Du skal si til folket: Så sier Herren over hærskarene: Vend tilbake til meg, sier Herren over hærskarene, så vil jeg vende tilbake til dere, sier Herren over hærskarene.

3. Grunnpilar: Prioritering av menighetens arbeid

Hag 2,4 Men nå, Serubabel: Vær sterk sier Herren. Josva, Jehosadaks sønn, du øversteprest: Vær sterk! Hele folket i landet: Vær sterke! sier Herren. Gå i gang med arbeidet! For jeg er med dere, sier Herren over hærskarene.

Gud motiverer

- Hag 1,14 Herren vakte en tanke hos Serubabel, Sjealtiels sønn, stattholderen i Juda, og hos øverstepresten Josva, Jehosadaks sønn, og hos alle som var igjen av folket. Og de kom og arbeidet på huset til Herren over hærskarene, deres Gud,

- Hag 2,18 Gi akt på det som skjer fra og med i dag, ...Fra og med i dag vil jeg velsigne.

- Esra 6,14-15 Judeernes eldste bygde og hadde god fremgang ved profetiene til profeten Haggai og Sakarja, Iddos sønn. De fullførte byggingen etter befaling fra Israels Gud og etter befaling fra perserkongene Kyros, Dareios og Artaxerxes. Huset ble ferdig den tredje dagen i måneden adar i det sjette året Dareios var konge. (515 f.Kr.)

4. grunnpilar: det kristne fellesskapet og gudstjenesten

- Esra 6, 19 Den fjortende dagen i den første måneden feiret de hjemkomne påske.

- Esra 6, 21 Så spiste israelittene påskelammet, både de som var kommet hjem fra fangenskapet, og alle som …ville tilbe Herren, Israels Gud, sammen med de andre.

Fellesskapet og felles innsats ga glede

- Esra 6,22 Glade feiret de de usyrede brøds høytid i sju dager. For Herren hadde gjort dem glade….

Esra– skriftlærd og rådgiver

- *Esra var perserkongens rådgiver i spørsmål som gjaldt jødenes religion; derfor ble han sendt til Jerusalem.*

- Esra 7, 6 ….Esra dro opp fra Babel. Han var en skriver som var lærd i Moseloven, den som Herren, Israels Gud, hadde gitt. Fordi Herren, hans Gud, holdt sin hånd over ham, ga kongen ham alt han ba om.

Esra – lærer og en ordets gjører

- Esra 7,9-10 Hans Gud holdt sin gode hånd over ham. For Esra la hele sitt hjerte i å
- granske Herrens lov,
- følge den og
- lære Israel lov og rett.

Nehemja

- Neh 1, 1 - 4 Det var i måneden kislev i det tjuende året, mens Artaxerxes I var konge (465-424 f. Kr.), dvs. i år 445 f. Kr.
- mens jeg var i borgen Susa,…. [vinterpalasset i Elam, hovedstad i Perserriket.]
- Neh 1, 11 Jeg var kongens munnskjenk da dette hendte.

Nehemja

- Neh 1,2 Da kom Hanani, en av brødrene mine, og noen menn fra Juda. Jeg spurte dem ut om de judeerne som hadde sluppet unna fangenskapet, og om Jerusalem.

Nehemja – en bønnens mann

Neh 1,3-4 De svarte: "De som har sluppet unna fangenskapet der i provinsen, er i stor ulykke og vanære. Muren rundt Jerusalem er brutt ned, og portene er brent opp.« Da jeg hørte dette, satte jeg meg ned og gråt. Jeg sørget i flere dager. Jeg fastet og ba til himmelens Gud.

Nehemja motiverer folket med egne opplevelser med Gud

Neh 2,17-18 «Jerusalem ligger i ruiner, og portene er brent opp. Kom, la oss bygge opp igjen muren rundt Jerusalem, så vi ikke lenger må leve i vanære.» Jeg fortalte dem også hvordan Gud holdt sin gode hånd over meg, og hva kongen hadde sagt til meg. Da sa de: "La oss gå i gang med å bygge!" Og de tok fatt på det gode verket.

Motstand: mobbing fra naboene

Neh 4,1-3 Da Sanballat hørte at vi holdt på å bygge opp muren, ble han sint; han var fra seg av raseri. Han spottet judeerne og sa til landsmennene sine og til hæren i Samaria: "Hva er det disse elendige judeerne driver på med? Skal de bygge opp igjen, ofre og fullføre på én dag? Kan de gjøre de brente steinene i grushaugene levende?" Ammonitten Tobia, som var sammen med ham, sa: "La dem bygge så mye de vil! Bare en rev hopper oppå, river den steinmuren ned."

Trusler ga motløshet

Neh 4,10-11 Da sa de…: "De som bærer, har ikke mer krefter. Det er for mye grus. Vi makter ikke å bygge muren." Og motstanderne våre sa: "Før de vet om det eller legger merke til det, skal vi være blant dem, drepe dem og gjøre slutt på arbeidet."

7. Grunnpilar: Felles innsats

- Neh 3, 2 **Ved siden av dem** bygde mennene fra Jeriko og **ved siden av dem** bygde Sakkur, sønn av Imri.
- Neh 3, 4 **Ved siden av dem** arbeidet Meremot, sønn av Uria, Hakkos' sønn, videre Mesjullam, sønn av Berekja, Mesjesabels sønn, og dernest Sadok, sønn av Ba'ana.
- Neh 3, 7 - 9 **Ved siden av dem** arbeidet Melatja fra Gibeon, Jadon fra Meronot og mennene fra Gibeon og Mispa, som hørte inn under stattholderen vest for Eufrat. **Ved siden av dem** arbeidet gullsmeden Ussiel, sønn av Harhaja, og dernest Hananja, en av salveblanderne. De bygde opp igjen byen fram til Den brede muren. **Ved siden av dem** arbeidet Refaja, sønn av Hur. Han var leder for den ene halvparten av Jerusalems-området.

Nehemja startet diakoni

- Befolkningseksplosjon og sult

8. grunnpilar: synlig nestekjærlighet

- Neh 5,10-11 Jeg, brødrene og tjenestefolkene mine har også lånt dem penger og korn. La oss slette disse lånene! La dem i dag få tilbake åkrene, vinmarkene, olivenlundene og husene sine, og ettergi det de skylder i penger, korn, ny vin og fin olje som dere har lånt dem."

9. grunnpilar: givertjeneste

- Neh 10,32-33 Vi forplikter oss til å gi en tredjedels sjekel årlig til tjenesten i vår Guds hus, til skuebrødet, det daglige grødeofferet og brennofferet, til ofrene på sabbatene, nymånedagene og høytidene, til helliggavene og syndofrene

til soning for Israel, og til alt arbeid som skal gjøres i vår Guds hus.

9. grunnpilar: givertjeneste

- Neh 10,34-35 ..Hver familie skal årlig til fastsatte tider skaffe brensel til alteret for Herren vår Gud, slik det står skrevet i loven.Vi skal årlig komme til Herrens hus med den første grøden av jorden og den første frukten av alle slags trær,

- Neh 10, 39 Vi skal ikke svikte vår Guds hus.

10. grunnpilar: Guds ord

- Neh 8,8 De leste opp fra Guds lovbok mens de tolket og forklarte det som ble lest, slik at folket skulle forstå.

- Neh 8,12 Da gikk hele folket for å spise og drikke og sende gaver. De laget en stor fest, for de hadde forstått det som ble sagt til dem.

Bibelgruppe

- Neh 8,13 På den andre dagen samlet de seg hos Esra, den skriftlærde, for å studere lovens ord – familieoverhodene i hele folket, prestene og levittene.

Bibelstudiet ga glede

- Neh 8,14 I loven som Herren hadde pålagt Moses, fant de skrevet at israelittene skulle bo i løvhytter under festen i den sjuende måneden, (til minne om tiden i ørkenen)

- Neh 8,17 Hele forsamlingen, de som hadde vendt tilbake fra fangenskapet, laget løvhytter og bodde i dem…. Gleden var stor.

1. grunnpilar: lovsang

- Neh 12,31 Jeg lot Judas ledere stige opp på muren og stilte så opp to store takkekor.

- 12,44 Sangerne stemte i under ledelse av Jisrahja. De bar fram store offer den dagen, og de var glade, for Gud hadde gitt dem en stor glede. Kvinnene og barna var også glade. Jerusalems glede kunne høres langt borte.

We give thanks to You, oh Lord
We give thanks to You, our God
Give thanks, thanks, thanks to You
Give thanks, thanks, thanks to You

For Your blessings new each day
For Your faithfulness, come what may
For the strength to carry on
For the joy we have to sing this song

Resyme

- www.gamletestamentet.no

Spørsmål til samtale

- Hva kan vi lære av Esra, Nehemja, Haggai og Sakarja om å bygge og å drive en menighet?